

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers en artikel 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024 over de prijzen voor woonzorgvoorzieningen, wat betreft de indexatie van de prijzen;
 - principiële goedkeuring

Samenvatting

Een indexatie van de dagprijzen in woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, centra voor dagverzorging en groepen van assistentiewoningen kan enkel plaatsvinden na overschrijding van de spilindex. Tot op heden kon een voorziening die de dagprijzen wilde verhogen dit ten vroegste vanaf de eerste dag van de tweede maand en uiterlijk op de eerste dag van de vijfde volgend op de maand waarin de spilindex werd overschreden. Op die wijze vond een prijsindexatie pas plaats nadat ook de indexatie van het pensioen van de bewoner heeft plaatsgevonden. N.a.v. de programmawet van 17 juli 2025 met de maatregel om de indexering van de pensioenen met twee maanden te vertragen, komt voorgaand vermeld dagprijsindexatieprincipe op de helling te staan. Om die reden vertraagt dit voorontwerp van besluit dan ook de vroegste en uiterlijke indexatiedatum van de dagprijs met een maand zodat dagprijzen ten vroegste in dezelfde maand geïndexeerd worden als de maand waarin de pensioenen geïndexeerd worden.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: gezondheids- en woonzorg.

Beleidsdoelstelling: Toegankelijkheid/Betaalbaarheid.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 1 september 2025.

Het bijgaande voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025/320 van 2 september 2025.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. *Totstandkoming indexatieregeling*

Met de besluiten van de Vlaamse Regering van 21 juni 2024¹ en 19 juli 2024² werd met ingang van 1 april 2025 de regelgeving over het indexeren van dagprijzen in woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, centra voor dagverzorging en groepen van assistentiewoningen en de erkenningsvoorwaarden m.b.t. aanpassing van de dagprijs, vervat in de bijlagen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019³ aangepast.

Woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, groepen van assistentiewoningen en centra voor dagverzorging konden onder de oude regeling hun dagprijzen enkel verhogen na indiening en goedkeuring van een aanvraag tot prijsverhoging bij het Departement Zorg. Voor prijsindexeringen was voorzien dat in afwijking op de prijsverhogingsaanvragen, voorzieningen de dagprijzen via een elektronisch formulier in het e-loket kunnen aanpassen aan het indexcijfer der consumptieprijzen. Een voorziening kon op elk moment in de tijd een indexatiedossier indienen, met een maximum van één dossier om de 365 dagen⁴. De voorziening kon daarbij de dagprijzen indexeren op basis van de stijging van de levensduurte in de afgelopen periode en dit tot maximaal de stijging in levensduurte t.o.v. 36 maanden eerder, of in het geval tussentijds een prijsverhogingsdossier wordt goedgekeurd, tot aan de maand voorafgaand aan die goedkeuring. De indexatie werd bovendien berekend op basis van de consumptieprijsindex. Die voormalige regeling leidde ertoe dat de bewoners en gebruikers van hogervermelde voorzieningen, vanaf één jaar na de vorige prijsverhoging, op elk moment met een indexatie geconfronteerd konden worden zonder dat daarvoor een aantoonbare aanleiding bestaat. Voor voorzieningen had deze indexatiemethodiek dan weer tot gevolg dat in tijden van zeer hoge inflatie ze gedurende maanden de door inflatie gestegen kosten dienden te financieren tot een nieuw indexatiedossier kon worden ingediend (na 365 dagen). Dit leidde vaak tot zeer hoge, plotse stijgingspercentages voor de bewoners.

Na overleg tussen administratie, koepelorganisaties in de ouderenzorg en de Vlaamse ouderenraad werd de indexatiemethodiek aangepast en in lijn gebracht met de indexering van de pensioenen en het bedrag van de basistegemoetkoming voor zorg door te indexeren ná een spilindexoverschrijding.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2024 tot wijziging van het ministerieel besluit van 12 augustus 2005 houdende bijzondere bepalingen inzake prijzen voor de sector van de instellingen voor bejaardenopvang en het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers, wat betreft prijsindexeringen.

² Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024 over de prijzen voor woonzorgvoorzieningen.

³ Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers.

⁴ Ten gevolge van de hoge inflatie kon dat tussen 1 maart 2022 en 31 augustus 2023 tijdelijk om de zes maanden.

De regeling werd opgebouwd vanuit de redenering dat wanneer de afgevlakte gezondheidsindex het spilindexcijfer bereikt, de pensioenen geïndexeerd zullen worden in de maand volgend op de spilindexoverschrijding. Een verhoging van de dagprijzen kan dan aansluitend plaatsvinden.

Met de besluiten van 21 juni 2024 en 19 juli 2024 werd er dan ook voor gezorgd dat ook de indexatie van de dagprijzen gebeurt op basis van de afgevlakte gezondheidsindex na het bereiken van een spilindexcijfer. In de maand die volgt op de maand waarin de spilindex is overschreden wordt gedurende 30 dagen een indexatieformulier ter beschikking gesteld in het e-loket. Een voorziening kan er op dat moment voor kiezen of ze een dossier wenst in te dienen. De voorziening die een dossier indient, moet vervolgens de gebruikers op de hoogte brengen van de indexatie en het spilindexcijfer dat daarop van toepassing is en kan de geïndexeerde dagprijzen ten vroegste vanaf de eerste dag van de tweede maand volgend op de maand van de spilindexoverschrijding toepassen en uiterlijk vanaf de eerste dag van de vijfde maand volgend op de maand van de spilindexoverschrijding. Deze laatste termijnen werden ook verankerd in de erkenningsvoorwaarden in bijlage 7, bijlage 10 en bijlage 11 bij het besluit van 28 juni 2019.

2. Beslissing federale regering

Met de programmawet van 17 juli 2025 heeft de federale regering beslist over enkele pensioenmaatregelen. Daarin zit vervat dat vanaf 1 juli 2025 pensioenen geïndexeerd worden drie maanden nadat de spilindex overschreden wordt.

Ten gevolge van die beslissing zal, na inwerkingtreding, hogervermeld principe niet langer overeind blijven. Bij ongewijzigd dagprijsbeleid, kan nu immers de dagprijs (vanaf 2^e maand na spilindexoverschrijding) eerder stijgen dan het pensioen zal stijgen (3^e maand na spilindexoverschrijding).

3. Wijzigingen middels voorliggend voorontwerp van besluit

Met voorliggend voorontwerp van besluit passen we de regeling over de dagprijsindexaties aan in artikel 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024 en in de bijlagen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019. In deze besluiten voeren we vertraging van één maand door in de vroegste en uiterlijke toepassingsdatum van de geïndexeerde dagprijzen. Door de toepassing van de dagprijsindexatie met een maand uit te stellen worden de dagprijzen ten vroegste in dezelfde maand geïndexeerd als de maand waarin de pensioenen geïndexeerd worden.

Na aanpassing kan een voorziening die de dagprijzen wilt verhogen dit ten vroegste vanaf de eerste dag van de derde maand volgend op de maand waarin de spilindex werd overschreden en uiterlijk op de eerste dag van de zesde maand volgend op de maand waarin de spilindex werd overschreden.

Het proces loopt dan als volgt:

- Maand 0: overschrijding spilindex;
- Maand 1: 30 dagentermijn om een indexatiedossier in te dienen;
- Maand 3:
 - o stijging van het pensioen van de bewoner;
 - o geïndexeerde dagprijzen kunnen voor het eerst worden toegepast vanaf eerste dag van maand 3;
- Maand 6: geïndexeerde dagprijzen kunnen voor het eerst worden toegepast uiterlijk op de eerste dag van maand 6;

De volgende overschrijding van de spilindex (133,28) zou volgens het planbureau plaatsvinden in januari 2026 (actualisatie op 2/9/2025).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De artikelen behoeven geen verdere toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het budget van de Vlaamse overheid.

De Inspectie van Financiën wees evenwel op een beperkte impact op de ontvangsten van de woonzorgcentra en hun uitbaters. In deze zin is er ook een beperkte impact op de ontvangsten van de OCMW's die uitbater zijn van woonzorgcentra.

B. ESR-TOETS

Gezien er geen budgettaire impact is, is er ook geen ESR-impact naar aanleiding van dit voorstel van beslissing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget.

Het akkoord van de minister, bevoegd voor bestuurszaken, is niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet, noch op de werkingsuitgaven, noch op de investeringen en schulden. M.b.t. de ontvangsten wees de Inspectie van Financiën evenwel op een beperkte impact op de ontvangsten van de woonzorgcentra en hun uitbaters. In deze zin is er ook een beperkte impact op de ontvangsten van de OCMW's die uitbater zijn van woonzorgcentra.

Er is dus een beperkte weerslag op de werking van de lokale besturen.

4 VERDER TRAJECT

- Advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State.
- Definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering.
- Publicatie in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers en artikel 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024 over de prijzen voor woonzorgvoorzieningen, wat betreft de indexatie van de prijzen;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ